

آینده‌پژوهی توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش

چکیده:

هدف پژوهش حاضر، بررسی توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش با استفاده از آینده‌پژوهی است. نوع تحقیق، کاربردی و از نظر ماهیت، تحلیلی-اکتشافی است. جامعه آماری شامل اساتید منتخب آشنا با سواد پژوهشی، معلمان نخبه تربیت‌بدنی دارای تحصیلات دکتری و مدیران تربیت‌بدنی آموزش و پرورش بودند (24 نفر). از روش نمونه‌گیری هدفمند به منظور انتخاب نمونه‌های پژوهش، استفاده گردید. انجام نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت و در نهایت تعداد 24 نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. سپس 15 نفر از جامعه آماری بخش قبلی، جهت انجام تحلیل اثرات متقاطع اعلام آمادگی کردند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از روش‌های ترکیبی پزل خبرگان و اثرات متقاطع میک‌مک استفاده شد. یافته‌ها نشان داد که به ترتیب، آموزش در خصوص موارد استفاده از سواد پژوهشی در امر تدریس تربیت‌بدنی، استفاده از روش‌های انگیزشی مناسب نظیر افزایش حقوق و مزایا، بهبود سطح رتبه‌بندی، ارائه لوح و تقدیرنامه، برپایی کارگاه‌های آموزشی به منظور توسعه سواد پژوهشی و تدوین برنامه کوتاه‌مدت، بلندمدت و استراتژیک به منظور توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی، از مهم‌ترین پیش‌ران‌های توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش می‌باشد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش با استفاده از سواد پژوهشی، مدیریت بهتری بر فرآیند یاددهی یادگیری داشته باشند.

واژگان کلیدی:

آموزش، انگیزش، حقوق و مزایا، تدریس تربیت‌بدنی.

مقدمه

هم‌اکنون انقلاب اطلاعات و ارتباطات مرزهای ملی را در نوردیده و تحولات شگرفی را در عرصه جهانی‌شدن خلق کرده است. از این‌رو حجم بالایی اطلاعات و دانش‌های نوین به‌راحتی از طریق مطالعات و پژوهش‌های مختلف در دسترس همگان قرار گرفته و دیگر جای هیچ‌گونه تردیدی در شکل‌گیری دهکده جهانی وجود ندارد. امروزه مسائل پژوهشی تمامی جهات و ابعاد انسانی را متأثر ساخته و امواج این وسایل به همه روزنه‌ها و حریم امن رسوخ کرده است و باعث شده که انسان فعال، متفکر به تماشاجی منفعل و راکد تبدیل شود (1). مادامی‌که شکاف میان اقلیت‌هایی که ارتباط را کنترل می‌کنند و عامه مردم که در معرض تأثیر آن قرار دارند رو به افزایش است نیاز به مبادله دانش و بالا بردن سطح آگاهی در خصوص استفاده از پیام‌ها به صورت نیازی مبرم جلوه‌گر می‌شود (2)؛ زیرا اغلب شاهد هستیم که مواجهه با پیام‌های سنجیده و هدفمند صورت نمی‌گیرد بلکه بیشتر به صورت عادت است و تنها تعداد معدودی از افراد آنچه در مطالعات می‌بینند، می‌خوانند و یا می‌شنوند را کنترل می‌کنند. در نتیجه افراد می‌توانند از حالت مخاطب منفعل، بیننده صرف و تحت کنترل خارج شوند و فعالانه با پیام‌ها برخورد نمایند

و به صورت مخاطب انتخاب‌گر و گزینشگر درآیند (3). در اینجا است که سواد پژوهشی به عنوان یکی از مهم‌ترین پدیده‌های عصر کنونی ظهور می‌کند تا به مخاطب کمک کند سطح مطالعات و دانش خود را بالا برده و سعی کند از سر عادات و صرفاً برای سرگرمی و تفریح از ارتباطات استفاده نکند بلکه با بینش و آگاهی لازم به تولید و تفسیر پیام‌های پژوهشی بپردازد (4).

سواد پژوهشی پیش‌نیاز تولید دانش بوده و تصمیمات پژوهش محور با توسعه ملی رابطه‌ای تنگاتنگ دارند؛ به‌گونه‌ای که کشورهای توسعه یافته شعار "تا تحقیق نکرده‌ایم، تصمیمی نمی‌گیریم" را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار داده و در جهت تحقق آن رقمی معادل 7 درصد از درآمد ناخالص ملی خود را به تحقیقات اختصاص داده‌اند. به همین دلیل این دولت‌ها و نظام‌های آموزشی تأکید زیادی بر گسترش سواد پژوهشی و ادغام آن در برنامه‌های آموزشی دارند. در بسیاری از کشورها نیز شورای عالی و کمیته برنامه‌ریزی برای توسعه پژوهش و فراگیر ساختن آن در فرآیند برنامه‌ریزی تأسیس شده است (5). پژوهش در آموزش و پرورش همواره به عنوان یکی از پیچیده‌ترین و دشوارترین عرصه‌های فعالیت بشری، در تولید دانایی نقش مؤثری داشته و دارد. همچنین در عرصه تدریس و برای پویایی و تعمیق فرآیند یاددهی یادگیری حضوری برجسته دارد. معلمان نیز به عنوان کارگزاران اصلی نظام آموزشی در ارتباط نزدیک با پژوهش هستند و با برخورداری از سواد پژوهشی قادر خواهند بود تا تصمیمات مناسب‌تری در عرصه کلاس درس اتخاذ نمایند و با تسلط بر امور، مدیریت بهتری بر فرآیند یاددهی یادگیری داشته باشند. در واقع منظور از سواد پژوهشی عبارت است از: پیدا کردن مسئله و نیاز پژوهشی، شناخت روش‌های کمی و کیفی پژوهشی، توانایی کشف داده‌ها و اطلاعات از منابع چاپی و آنلاین، توانایی ارتباط با سایر پژوهشگران، استفاده از ابزارهای نرم‌افزاری برای مدیریت پژوهش و نحوه انتشار اطلاعات مستخرج از پژوهش (6).

از طرفی سواد کلید ورود افراد به دنیا است و باعث شناخت بهتر از زندگی و جامعه می‌شود. طی سال‌های اخیر تغییرات زیادی در مورد سواد ایجاد شده و امروزه به اهمیت سواد بیش از قبل پرداخته می‌شود. پائولو فریریرا¹ (2013) که یکی از برجسته‌ترین پژوهشگران در زمینه سوادآموزی و تغییرات آن در طول زمان است، بر این باور است که سواد به معنای توانایی خواندن یک کلمه نیست بلکه به معنای توانایی درک دنیا است (7). سوادآموزی حق هر انسان است و درهای زیادی را به سمت دانش و درک زندگی به روی انسان باز می‌کند و همه انسان‌ها باید از این حق برخوردار شوند. افراد باسواد نسبت به حقوق انسانی خودآگاه‌تر هستند و فرصت مطالعه و یادگیری دارند و زمینه را برای توسعه کشور فراهم می‌کنند (8). در مورد تغییر تعریف سواد می‌توان گفت در سال‌های گذشته سواد، توانایی خواندن و نوشتن بود ولی امروزه به سواد در دنیای مطالعات و پژوهش‌ها هم اشاره می‌شود به این معنا که افراد باید آگاهی‌های لازم برای کار در فضای های مختلف را داشته باشند. با توجه به توسعه استفاده از فضای کاری در دنیا، بی‌سوادی در فضای کاری تأثیر بسیار مخربی روی انسان‌ها دارد و به همین دلیل توصیه می‌شود این آگاهی از سوی افراد حاصل شود. مطالعات نشان داده است در دنیای مدرن، ما سواد سیاسی، سواد مالی، سواد فنی، سواد تکنولوژی، سواد پژوهشی و سواد ارتباطی داریم و

تمام این سوادها برای اینکه زندگی موفق در جوامع شهری امروز دنیا داشته باشیم، بسیار ضروری است (5).

از جمله ویژگی‌هایی که ماهیت حرفه معلمی را نمایان می‌کند، موقعیت پیچیده آن برای عمل است که در نتیجه مواجهه دائمی معلمان با بروز پدیده‌هایی پیچیده و به نسبت نوظهور در کلاس درس به وجود می‌آید؛ این موقعیت، تصمیم‌گیری در این عرصه را بسیار ظریف و دشوار ساخته است (9). به این ترتیب، معلمان برای تصمیم‌گیری مؤثر در کلاس درس، به دانشی بایسته نیازمندند؛ آن‌ها بخشی از این دانش را می‌توانند از دستاوردهای پژوهشی پژوهشگران خارج از کلاس درس و مدرسه به عنوان بنیادها و اصول مشترک تدریس دریافت کرده، در اختیار گیرند؛ اما پژوهش‌های دیگران نمی‌توانند پاسخگوی نیازهای معلمان در همه ابعاد و زمینه‌ها باشند. نیاز معلم به دانش مدیریت پدیده‌های روزانه در کلاس، باید از نزدیک‌ترین موقعیت به پدیده، یعنی توسط خود معلم تولید و به کار گرفته شود. برای تدریس خوب، فرمولی تجویزی وجود ندارد. معلمان برای تدریس خود، روزانه ده‌ها تصمیم می‌گیرند که بسیاری از آن‌ها تصمیم‌هایی به طور کامل جدید به شمار می‌آیند؛ از این رو آن‌ها نمی‌توانند فرآیند تصمیم‌گیری در کلاس درس را به دریافت دانش از پژوهشگران بیرونی متوقف کنند و باید به عنوان کارگزارانی فکور، خود در مسیر پژوهشگری و تولید دانش بومی مورد نیاز در کلاس درس حرکت کنند (4).

آینده‌پژوهی هنر شکل دادن به آینده است. آینده‌پژوهی از آن جهت که یک علم کاربردی است، تکنیک‌ها و فنون مختلف را شامل می‌شود. دیده‌بانی، روندیابی، خیال‌نگاری آگاهانه، مدل‌سازی، سناریوسازی، تحلیل تاریخی، تکنیک دلفی و پیش‌بینی را می‌توان بعضی از فنون معروف آینده‌پژوهی خواند که هر یک از این روش‌ها بسته به هدف و با توجه به برهه زمانی خاص به کار برده می‌شوند (10). تحولات سریع اقتصادی، اجتماعی و فناوری از یکسو و ناهموازی‌های فضای رقابت میان نظام‌های سیاسی، قدرت‌های بزرگ و شرکت‌های بین‌المللی از طرف دیگر، پژوهش در مورد آینده را به مبارزه برای بقا تبدیل کرده است (11). باید توجه داشت که آینده‌پژوهی به پیش‌بینی قطعی آینده نمی‌پردازد، بلکه عوامل شکل‌دهنده آن شناسایی، مطالعه و مورد بحث قرار می‌گیرد. سپس چالش‌ها و موضوعات پیش رو شناسایی می‌شوند تا بتوان با ارائه راهکارهای مناسب برای برخورد با آن‌ها برنامه‌ریزی کرد و از بروز چالش‌ها و تحقق آینده نامطلوب جلوگیری کرد (12). این نوع مطالعه تکنیک‌ها و فنون مختلفی را در برمی‌گیرد که هر یک از آن‌ها بسته به هدف و با توجه به برهه زمانی خاص (کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت) به کار برده می‌شود. بدیهی است که محصول آینده‌پژوهی، تفاسیر و ایده‌های گوناگون در مورد جهان آینده است. این محصول را می‌توان در سه دسته تقسیم‌بندی کرد (13).

بخشعلی پور و همکاران (1399) در پژوهشی به این نتایج دست یافتند که تکنولوژی‌های پژوهش و ارتباطات در توانمند نمودن معلمان ورزش نقش مهمی می‌تواند ایفا نمایند و استفاده از کلاس‌های آموزشی و پژوهشی توانمندسازی برای حیات مراکز آموزشی امری بدیهی به نظر می‌رسد (14). پرس¹ و همکاران (2021) در پژوهشی تحت عنوان آیا سواد پژوهشی برای افزایش تنوع در میان شرکت‌کنندگان در مطالعات تحقیقاتی لازم است؟ به

این نتایج دست یافتند که پژوهش به عنوان مهم‌ترین روش آموزش، در عرصه تدریس و برای پویایی و تعمیق فرآیند یاددهی-یادگیری، حضوری برجسته دارد. شرکت‌کنندگان با تکیه بر فرآیند پژوهش فرصت لازم را برای نیل به یادگیری با معنی‌تر و مادام‌العمر به دست می‌آورند؛ بنابراین، پژوهش به‌عنوان روش آموزش مناسب نیز نقشی درخور در کارکردهای اساسی درون کلاس‌های درس ایفا می‌کند (15). مارتینسن¹ و همکاران (2021) در پژوهشی به این نتایج دست یافتند که با توجه به ماهیت سواد پژوهشی و ارتباط آن با آینده‌نگری، این فرضیه مطرح می‌شود که با همه شایستگی‌هایش، سواد پژوهشی ممکن است هنگام توسعه در سازمان‌ها با موانع متعددی مانند فرهنگ‌سازمانی، کمبود تجربه، مدل‌های ذهنی، قابلیت اندازه‌گیری مواجه شود (16). بنابراین پژوهش و سواد پژوهشی در آموزش و پرورش همواره به عنوان یکی از پیچیده‌ترین و دشوارترین عرصه‌های فعالیت بشری، در تولید دانایی نقش مؤثری داشته و دارد. همچنین در عرصه تدریس و برای پویایی و تعمیق فرآیند یاددهی یادگیری حضوری برجسته دارد. معلمان نیز به‌عنوان کارگزاران اصلی نظام آموزشی در ارتباط نزدیک با پژوهش هستند و با برخورداری از سواد پژوهشی قادر خواهند بود تا تصمیمات مناسب‌تری در عرصه کلاس درس اتخاذ نمایند و با تسلط بر امور، مدیریت بهتری بر فرآیند یاددهی نشده است در صورتی‌که هر دو متغیر از مهم‌ترین موضوعات عصر حاضر مورد نیاز در آموزش و پرورش می‌باشد؛ بنابراین با توجه به موارد گفته‌شده و تأثیری که نتایج تحقیق می‌تواند در اختیار بهره‌وران بگذارد به شناسایی توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش پرداخته خواهد شد. همچنین به شناسایی مؤلفه‌های اثرگذار در توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش پرداخته خواهد شد.

روش‌شناسی

این پژوهش از نظر نوع تحقیق کاربردی و از نظر ماهیت بر اساس روش‌های جدید علم آینده‌پژوهی، از نوع پژوهش‌های تحلیلی و اکتشافی است. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات با به کارگیری پویای محیطی و تحلیل اثرات متقابل/ساختاری مورد ارزیابی قرار گرفت و از نرم‌افزار تخصصی آینده‌پژوهی «میک‌مک²» استفاده شده است.

پویای محیطی:

روش‌های گردآوری داده‌ها در این پژوهش شامل: مرور منابع و اسناد و پویای محیطی (مصاحبه، پل خبرگی و پیمایش دلفی) بود. هدف از مرور منابع و پویای محیطی، شناسایی سیستم مورد مطالعه یعنی توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش و مؤلفه‌های اثرگذار بر آن بوده است. در مقاله حاضر این بررسی، از طریق مراجعه به کتاب‌ها، مقاله‌ها، گزارش‌ها، مصاحبه‌ها و اخبار موجود در پایگاه‌های عمومی و تخصصی جهان انجام شد. پس از جستجوی کلید واژه‌های اصلی و بررسی و پالایش مجموعه‌ای از منابع و اسناد ذی‌ربط، تعداد قابل توجهی از روندها، اقدامات، سیاست‌ها و برنامه‌های اثرگذار بر وضعیت فعلی سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت

1. Mortensen
2. Mikomak

آموزش و پرورش و آینده‌های محتمل آن شناسایی شد. جامعه آماری شامل اساتید منتخب آشنا باسواد پژوهشی (اساتید مدیریت ورزشی و مدیریت آموزشی که در زمینه سواد پژوهشی معلمان، پژوهش‌هایی انجام داده بودند)، معلمان نخبه تربیت‌بدنی دارای تحصیلات دکتری و مدیران تربیت‌بدنی آموزش‌وپرورش (داشتن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری) بود. به‌منظور شناسایی این افراد، از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده گردید. این نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت و در نهایت تعداد 24 نفر به‌عنوان نمونه مشخص گردیدند.

در ادامه، پیشران‌های کلیدی بر اساس درجه اهمیت و عدم قطعیت در قالب طیف لیکرتی 10 نمره‌ای (1 به معنای خیلی کم و 10 به معنای خیلی زیاد) شناسایی شدند. این مرحله توسط 15 نفر از گروه قبلی انجام شد.

پس از بازخورد نتایج دور اول، از 15 نفر قبلی، خواسته شد تا روابط ساختاری (تأثیرگذاری و تأثیرپذیری میان متغیرها را از طریق تکمیل ماتریس اثرات متقاطع) تبیین کنند. یافته‌های حاصل از این بخش، داده‌های ورودی نرم‌افزارهای کمی مورد استفاده، نرم-افزار میک‌مک بود. بر اساس خروجی نرم‌افزار میک‌مک روابط میان مؤلفه‌های کلیدی از حیث تأثیرگذاری و تأثیرپذیری تحلیل شد.

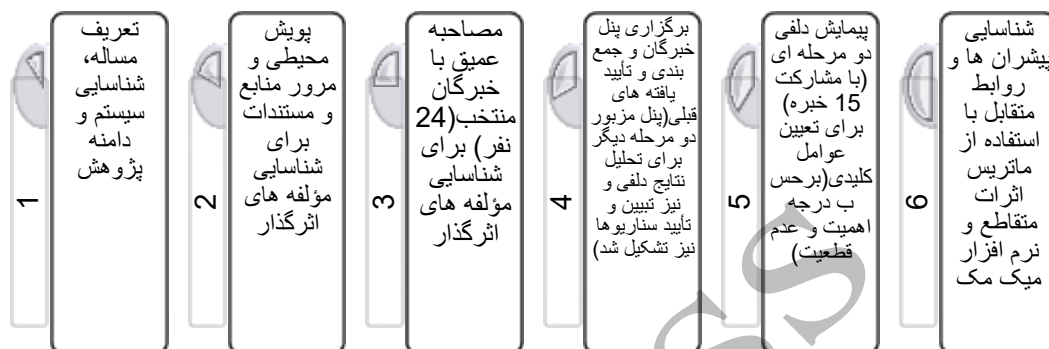
شناسایی پیشران‌ها:

به‌منظور شناسایی پیشران‌ها، از روش کیفی و با انجام مصاحبه با خبرگان استفاده شد. در ادامه، بعد از ثبت تمامی مطالب گفته‌شده، با استفاده از کدگذاری باز، کدهای اولیه و مهم شناسایی شدند. جهت بررسی روایی از قابلیت باورپذیری (اعتبار)، انتقال‌پذیری و تأیید پذیری استفاده گردید (جدول 1).

جدول 1. روایی و پایایی بخش کیفی

نتیجه	روش	
تأیید	تأیید فرایند پژوهش توسط هفت متخصص	قابلیت باورپذیری (اعتبار)
تأیید	استفاده از دو کدگذار جهت کدگذاری چند نمونه مصاحبه	انتقال‌پذیری
تأیید	نظرات سه متخصص که در پژوهش مشارکت نداشتند	تأییدپذیری
تأیید	ثبت و ضبط تمامی مصاحبه‌ها	مطالعه حسابرسی فرآیند
تأیید	در اختیار قرار دادن اطلاعات به اساتید راهنما و مشاور	
تعداد کل کدها: 75		
تعداد کل توافقات: 33		
تعداد کل عدم توافقات: 9	تحلیل سه مصاحبه توسط محقق و همکار و مشخص نمودن کدهای مشابه و غیرمشابه	توافق درون موضوعی دو کدگذار
پایایی بین دو کدگذار: %88		
بیشتر از 60% و تأیید پایایی		

در شکل 1 خلاصه‌ای از فرایند اجرایی پژوهش مشاهده می‌شود.

شکل 1. چارچوب و گام‌های روش پژوهش (منبع نگارندگان)

یافته‌های پژوهش

جدول 2. توصیف ویژگی‌های جمعیت شناختی مشارکت‌کنندگان در پژوهش

ویژگی‌های جمعیت شناختی	گروه‌ها	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	16	66/7
	زن	8	33/3
سابقه شغلی	کمتر از 10 سال	2	8/3
	11 تا 25 سال	14	58/4
سن	بیش از 25 سال	8	33/3
	کمتر از 35 سال	3	12/5
گروه‌های نمونه	35 تا 60 سال	17	70/8
	بالای 60 سال	4	16/7
گروه‌های نمونه	اساتید	11	45/8
	معلمان	8	33/3
	مدیران	5	20/9

منبع: نتایج مطالعه

نتایج توصیفی پژوهش نشان داد که بیشتر نمونه‌ها مرد (66/7 درصد) بودند؛ بیشترین سابقه شغلی مربوط به 11 تا 25 سال بود (58/4 درصد)، بیشترین گروه سنی مربوط به 35 تا 60 سال (70/8 درصد) و بیشتر گروه‌های نمونه مربوط به اساتید (45/8 درصد) بود.

پس از همگن‌سازی یافته‌های حاصل از مرور منابع و مستندات و نیز مصاحبه‌ها توسط پژوهشگران، تعداد 25 مؤلفه اثرگذار بر توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش، احصا شد. تیم پژوهش پس از شناسایی و استخراج این مؤلفه‌ها

تلاش کرد تا با نگاهی پویایی‌شناختی (نگاه کل‌نگر و سیستمی)، جایگاه و ارتباطات این مؤلفه‌ها با یکدیگر را تا حد امکان ترسیم کند؛ بنابراین از طریق برگزاری نخستین پنل خبرگی، اقدام به پالایش این مؤلفه‌ها (ترکیب برخی مؤلفه‌ها با همدیگر و حذف برخی دیگر که تأثیرگذاری زیادی نداشتند) نمود. بر این اساس، از میان 25 مؤلفه اولیه تعداد 14 مؤلفه، به عنوان مؤلفه کلیدی که سناریوهای آینده توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش را رقم خواهند زد شناسایی شدند (جدول 3).

جدول 3. پیشران‌های اصلی توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش

پیشران‌های اصلی	پیشران‌های فرعی	فراوانی
انگیزشی	ایجاد انگیزه معلمان در رشد و توسعه	4
	ایجاد انگیزه معلمان در استفاده از یافته‌های جدید در آموزش	5
	ایجاد انگیزه یادگیری در معلمان	6
	حضور فعال در دوره‌های آموزشی و نه صرفاً گرفتن مدرک	5
	استفاده از روش‌های انگیزشی مناسب نظیر افزایش حقوق و مزایا، بهبود سطح رتبه‌بندی، ارائه لوح و تقدیرنامه	4
	ایجاد انگیزه معلمان در استفاده از تکنولوژی	4
آموزشی	بهبود سطح آموزش معلم در آموزش و پرورش	5
	برپایی کارگاه‌های آموزشی به منظور توسعه سواد پژوهشی	6
	آموزش در خصوص موارد استفاده از سواد پژوهشی در امر تدریس تربیت‌بدنی	8
	افزایش میزان حضور در کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی	7
برنامه‌ریزی	افزایش حضور در دوره‌های آموزشی نرم‌افزارهای پژوهشی	5
	تدوین برنامه کوتاه‌مدت، بلندمدت و استراتژیک به‌منظور توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی	6
	استفاده از نظرات معلمان تربیت‌بدنی در تصمیم‌گیری‌ها و تدوین برنامه‌ها	5
	مشخص نمودن مسیر دستیابی به برنامه‌های تدوین‌شده با تعیین وظایف شغلی	5

در بخش بعدی، از 14 پیشران اصلی پنل به منظور بررسی دور نخست پیمایش دلفی و تدوین پرسشنامه سنجش درجه اهمیت و درجه عدم قطعیت استفاده شد. اهمیت و عدم قطعیت مؤلفه‌های کلیدی در جدول 4 آمده است.

پوش محیطی و شناسایی عوامل کلیدی

14 پیشران اصلی خروجی پنل، موضوع دور نخست پیمایش دلفی و تدوین پرسشنامه سنجش درجه اهمیت و درجه عدم قطعیت قرار گرفت. اهمیت و عدم قطعیت

مؤلفه‌های کلیدی در جدول 4 آمده است.

جدول 4. اهمیت و عدم قطعیت مؤلفه‌های کلیدی توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش

مجموع امتیاز (نمره اهمیت + عدم قطعیت)	درجه اهمیت/ درجه عدم قطعیت	اهمیت/عدم قطعیت	پیشران‌ها
14	8 6	اهمیت عدم قطعیت	1. ایجاد انگیزه معلمان در رشد و توسعه
14	8 6	اهمیت عدم قطعیت	2. ایجاد انگیزه معلمان در استفاده از یافته‌های جدید در آموزش
14	8 6	اهمیت عدم قطعیت	3. ایجاد انگیزه یادگیری در معلمان
13	7 6	اهمیت عدم قطعیت	4. حضور فعال در دوره‌های آموزشی و نه صرفاً گرفتن مدرک
16	8 8	اهمیت عدم قطعیت	5. استفاده از روش‌های انگیزشی مناسب نظیر افزایش حقوق و مزایا، بهبود سطح رتبه‌بندی، ارائه لوح و تقدیرنامه
14	8 6	اهمیت عدم قطعیت	6. ایجاد انگیزه معلمان در استفاده از تکنولوژی
14	8 6	اهمیت عدم قطعیت	7. بهبود سطح آموزش معلم در آموزش و پرورش
15	9 6	اهمیت عدم قطعیت	8. برپایی کارگاه‌های آموزشی به‌منظور توسعه سواد پژوهشی
15	8 7	اهمیت عدم قطعیت	9. آموزش در خصوص موارد استفاده از سواد پژوهشی در امر تدریس تربیت‌بدنی
13	7 6	اهمیت عدم قطعیت	10. افزایش میزان حضور در کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی
13	7 6	اهمیت عدم قطعیت	11. افزایش حضور در دوره‌های نرم-افزارهای پژوهشی
15	9 6	اهمیت عدم قطعیت	12. تدوین برنامه کوتاه‌مدت، بلندمدت و استراتژیک به‌منظور توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی
14	8 6	اهمیت عدم قطعیت	13. استفاده از نظرات معلمان تربیت‌بدنی در تصمیم‌گیری‌ها و تدوین برنامه‌ها
14	8 6	اهمیت عدم قطعیت	14. مشخص نمودن مسیر دستیابی به برنامه‌های تدوین‌شده با تعیین وظایف شغلی

- تعیین پیشران‌های اصلی

در گام بعد و پس از شناسایی عوامل کلیدی توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی

وزارت آموزش و پرورش، از بین 14 مؤلفه کلیدی بر اساس رأی و نظر خبره‌ها، مؤلفه‌هایی که بیشترین اثرگذاری و بیشترین عدم قطعیت را دارند انتخاب و عدد مجموع حسابی این دو شاخص، به‌عنوان معیار انتخاب پیشران تعریف شد. بر این اساس با اجماع هیئت‌رئیس خبرگان، تمامی مؤلفه‌هایی که مجموع امتیاز اهمیت و عدم قطعیت آن‌ها، بیشتر از 15 (از مجموع کلی 20 امتیاز) شده بود، به عنوان پیشران برگزیده شدند. برای مثال استفاده از روش‌های انگیزشی مناسب نظیر افزایش حقوق و مزایا، بهبود سطح رتبه‌بندی، ارائه لوح و تقدیرنامه، از جمله پیشران‌های با اهمیت بالا، از سوی دیگر، دارای عدم قطعیت بالایی نیز می‌باشد یعنی از ابهام، عدم قطعیت و عدم اطمینان بالایی نیز برخوردار می‌باشد.

بر این اساس، پیشران‌های توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش عبارت‌اند از: استفاده از روش‌های انگیزشی مناسب نظیر افزایش حقوق و مزایا، بهبود سطح رتبه‌بندی، ارائه لوح و تقدیرنامه، برپایی کارگاه‌های آموزشی به منظور توسعه سواد پژوهشی، آموزش در خصوص موارد استفاده از سواد پژوهشی در امر تدریس تربیت‌بدنی و تدوین برنامه کوتاه‌مدت، بلندمدت و استراتژیک به‌منظور توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی.

البته بر اساس یافته‌های این پرسش‌نامه، مؤلفه‌های دیگری با اهمیت یا عدم قطعیت قابل توجه وجود دارند که در پژوهش حاضر در شمار پیشران‌ها لحاظ نشدند اما اثرگذاری برجسته‌ای در سیستم مورد مطالعه دارند.

- تحلیل اثرگذاری/اثرپذیری (نرم‌افزار میک‌مک)

پس از استخراج پیشران‌های حاصل از نتایج پرسشنامه‌های سنجش اهمیت و عدم قطعیت عوامل کلیدی، در گام دوم از فرایند دلفی، از طریق پرسشنامه ماتریس تحلیل تأثیرات متقاطع، اثرگذاری و اثرپذیری هر کدام از این عوامل بر یکدیگر بررسی شد. در روش تحلیل ساختاری، تأثیر هر روند (مؤلفه) بر روند (مؤلفه) های دیگر درجه‌بندی می‌شود. برای این منظور، از ماتریسی به ابعاد 14×14 شامل 14 مؤلفه کلیدی شناسایی شده، استفاده شد تا وضعیت هر یک از آن‌ها (از حیث تأثیرگذاری، تأثیرپذیری و روابط متقابل) در سیستم مشخص گردد (جدول 2).

در ادامه، تحلیل داده‌های اولیه ماتریس و تأثیرات متقاطع در نرم‌افزار آورده شده است.

جدول 5. تحلیل اولیه داده‌های ماتریس و تأثیرات متقاطع در نرم‌افزار

شاخص	ابعاد	تعداد	تعداد	تعدد	تعداد	تعداد	تعداد	جمع
ماتریس	تکرار	صفر	1	2	3	P	تعداد	درجه
مقدار	14×14	2	48	37	78	33	0	148

درجه پرشدگی ماتریس 75/5 درصد است که نشان می‌دهد عوامل انتخاب شده تأثیر نسبتاً زیاد و پراکنده‌ای بر یکدیگر داشته و در واقع سیستم از وضعیت ناپایداری برخوردار بوده است. در ادامه در جدول 6، درجه مطلوبیت و بهینه‌شدگی ماتریس اثرات متقابل آورده شده است.

جدول 6. درجه مطلوبیت و بهینه‌شدگی ماتریس اثرات متقابل

چرخش	تأثیرگذاری	تأثیرپذیری
1	98%	98%
2	100%	100%

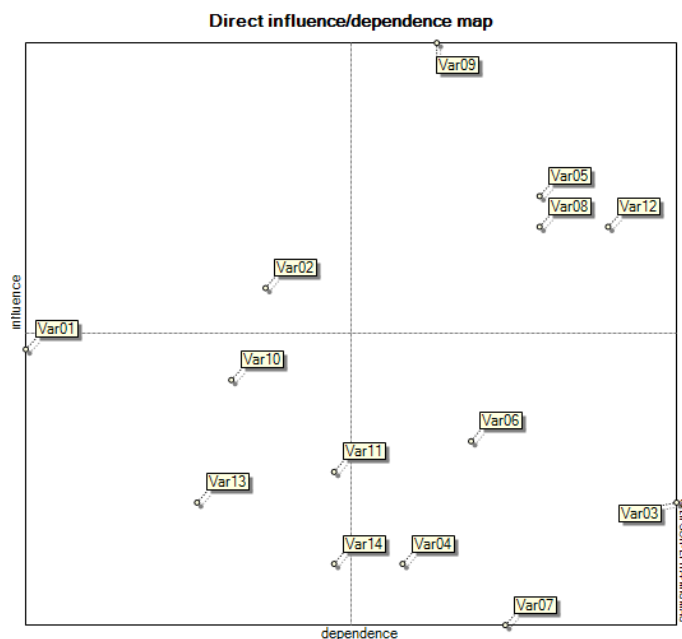
ماتریس بر اساس شاخص‌های آماری با 2 بار چرخش داده‌ای از مطلوبیت و بهینه‌شدگی 100 درصد برخوردار بوده که حاکی از روایی بالای پرسشنامه و پاسخ‌های آن است.

Classify variables according to their int

Rank	Variable	Variable
1	9 - \var09	9 - \var09
2	5 - \var05	5 - \var05
3	8 - \var08	8 - \var08
4	12 - \var12	12 - \var12
5	2 - \var02	2 - \var02
6	1 - \var01	10 - \var10
7	10 - \var10	1 - \var01
8	6 - \var06	6 - \var06
9	11 - \var11	3 - \var03
10	3 - \var03	11 - \var11
11	13 - \var13	13 - \var13
12	4 - \var04	14 - \var14
13	14 - \var14	4 - \var04
14	7 - \var07	7 - \var07

© LIPSOB-EPTA-ME/MAC

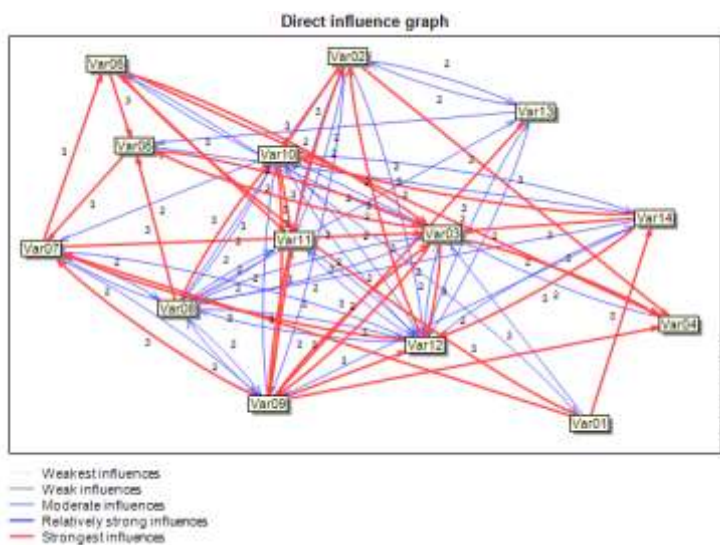
شکل 2. درجه‌بندی عوامل کلیدی برحسب تأثیرپذیری مستقیم و غیرمستقیم همان‌گونه که در نقشه تأثیرات مستقیم متغیرها مشاهده می‌شود، 4 پیشران شناسایی شده در بخش قبل، بر اساس خروجی نرم‌افزار نیز، در مجموع دارای بالاترین درجه تأثیرگذاری و تأثیرپذیری شناخته‌شده‌اند و به‌عنوان متغیرهای دوجبه‌ریسک، در قسمت بالا و سمت راست نقشه تأثیرات قرار گرفته‌اند. همچنین روابط میان متغیرها (مبتنی بر تحلیل آرای خبرگی و پرسشنامه ماتریس تحلیل آثار متقاطع در نرم‌افزار میک‌مک) در نقشه تأثیرگذاری/تأثیرپذیری مستقیم میان مؤلفه‌های کلیدی به شرح شکل 3 به نمایش درآمده است.

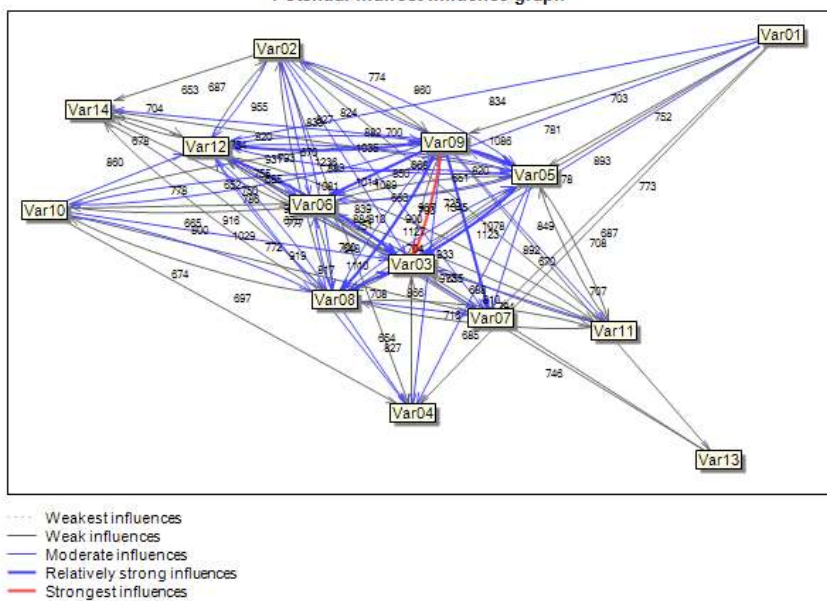
شکل 3. نقشه تأثیرات مستقیم (و غیرمستقیم) مؤلفه‌های کلیدی 14 گانه

بر این اساس، نرم‌افزار میک‌مک (برای تحلیل روابط ساختاری میان مؤلفه‌های کلیدی) پیاده‌سازی شد و متغیرها و شاخص‌های استخراج‌شده با بهره‌گیری از روش تحلیل تأثیرات متقابل در محیط میک‌مک بررسی و تحلیل گردید. همان‌گونه که در نقشه تأثیرات مستقیم متغیرها (شکل 3) مشاهده می‌شود، 4 پیشران شناسایی‌شده در بخش قبل، بر اساس خروجی نرم‌افزار نیز، در مجموع دارای بالاترین درجه تأثیرگذاری و تأثیرپذیری شناخته‌شده‌اند و به‌عنوان متغیرهای دووجهی ریسک، در قسمت بالا و سمت راست نقشه (منطقه بیوندی) تأثیرات قرار گرفته‌اند. بدین صورت که این 4 پیشران، بیشتر از سایر پیشران‌ها از سایر موارد تأثیر می‌گرفتند و هم تأثیر می‌گذاشتند. از سوی دیگر، 1 پیشران (2). ایجاد انگیزه معلمان در استفاده از یافته‌های جدید در آموزش) در منطقه مستقل قرار دارند (نفوذ زیاد، وابستگی کم). 4 پیشران (ایجاد انگیزه یادگیری در معلمان، حضور فعال در دوره‌های آموزشی و نه صرفاً گرفتن مدرک، ایجاد انگیزه معلمان در استفاده از تکنولوژی و بهبود سطح آموزش معلم در آموزش‌وپرورش) در منطقه وابسته قرار داد (نفوذ کم، وابستگی زیاد) و نهایتاً 5 پیشران (ایجاد انگیزه معلمان در رشد و توسعه، افزایش میزان حضور در کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی، افزایش حضور در دوره‌های نرم‌افزارهای پژوهشی، استفاده از نظرات معلمان تربیت‌بدنی در تصمیم‌گیری‌ها و تدوین برنامه‌ها و مشخص نمودن مسیر دستیابی به برنامه‌های تدوین‌شده با تعیین وظایف شغلی) در منطقه خودمختار (وابستگی کم، نفوذ کم) قرار دارند. بنابراین در این مرحله،

مناطق چهار گانه پیشرانها در ماتریس مشخص گردید.

شکل 4. نمودار شدت ارتباط در تأثیرگذاری مستقیم عوامل (در سطح 50%)
Potential indirect influence graph

شکل 5. نمودار شدت ارتباط در تأثیرگذاری غیرمستقیم عوامل (در سطح 50%)

شکل 4 و 5 نشان می‌دهند که 4 پیشران شناسایی شده (استفاده از روش‌های انگیزشی مناسب نظیر افزایش حقوق و مزایا، بهبود سطح رتبه‌بندی، ارائه لوح و تقدیرنامه، برپایی کارگاه‌های آموزشی به منظور توسعه سواد پژوهشی، آموزش در خصوص موارد استفاده از سواد پژوهشی در امر تدریس تربیت‌بدنی و تدوین برنامه کوتاه‌مدت، بلندمدت و استراتژیک به‌منظور توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی) نسبت به سایر پیشران‌ها از تأثیرگذاری مستقیم و غیرمستقیم بالاتری برخوردار هستند.

جدول 8. اولویت‌بندی پیشران‌های کلیدی توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش

رتبه	پیشران	مقدار تأثیرگذاری
1	آموزش در خصوص موارد استفاده از سواد پژوهشی در امر تدریس تربیت‌بدنی	32
2	استفاده از روش‌های انگیزشی مناسب نظیر افزایش حقوق و مزایا، بهبود سطح رتبه‌بندی، ارائه لوح و تقدیرنامه	27
3	برپایی کارگاه‌های آموزشی به‌منظور توسعه سواد پژوهشی	26
4	تدوین برنامه کوتاه‌مدت، بلندمدت و استراتژیک به‌منظور توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی	26
5	ایجاد انگیزه معلمان در استفاده از یافته‌های جدید در آموزش	24
6	ایجاد انگیزه معلمان در رشد و توسعه	22
7	افزایش میزان حضور در کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی	21
8	ایجاد انگیزه معلمان در استفاده از تکنولوژی	19
9	افزایش حضور در دوره‌های آموزشی نرم‌افزارهای پژوهشی	18
10	ایجاد انگیزه یادگیری در معلمان	17
11	استفاده از نظرات معلمان تربیت‌بدنی در تصمیم‌گیری‌ها و تدوین برنامه‌ها	17
12	حضور فعال در دوره‌های آموزشی و نه صرفاً گرفتن مدرک	15
13	مشخص نمودن مسیر دستیابی به برنامه‌های تدوین‌شده با تعیین وظایف شغلی	15
14	بهبود سطح آموزش معلم در آموزش و پرورش	13

همان‌گونه که مشاهده می‌شود، 4 پیشران شناسایی شده در بخش‌های قبلی، در این قسمت نیز در صدر رتبه‌بندی قرار دادند. سایر پیشران‌ها نیز رتبه‌بندی شدند؛ بنابراین به ترتیب، آموزش در خصوص موارد استفاده از سواد پژوهشی در امر تدریس تربیت‌بدنی، استفاده از روش‌های انگیزشی مناسب نظیر افزایش حقوق و مزایا، بهبود سطح رتبه‌بندی، ارائه لوح و تقدیرنامه، برپایی کارگاه‌های آموزشی به‌منظور توسعه سواد پژوهشی و تدوین برنامه کوتاه‌مدت، بلندمدت و استراتژیک به‌منظور توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی، از مهمترین پیشران‌های توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش می‌باشند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش با استفاده از آینده‌پژوهی بود. نهادهای سازنده سواد پژوهشی، موجب بهبود قدرت

انتخاب و تصمیم‌گیری معلم در تدریس می‌شود. جمع‌بندی از دیدگاه‌ها و نتایج پژوهشگران، نقش برجسته پژوهش در اثربخشی کارکردهای معلم را نمایان می‌سازد. در واقع، بینش علمی- به‌عنوان بنیاد حرفه‌ی معلمی- از رهگذر دانش‌های متعدد موردنیاز آموزش و تدریس و با محوریت پژوهش شکل می‌گیرد.

یافته‌ها نشان داد که به ترتیب، آموزش در خصوص موارد استفاده از سواد پژوهشی در امر تدریس تربیت‌بدنی، استفاده از روش‌های انگیزشی مناسب نظیر افزایش حقوق و مزایا، بهبود سطح رتبه‌بندی، ارائه لوح و تقدیرنامه، برپایی کارگاه‌های آموزشی به‌منظور توسعه سواد پژوهشی و تدوین برنامه کوتاه‌مدت، بلندمدت و استراتژیک به‌منظور توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی، از مهم‌ترین پیشران‌های توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش می‌باشد. یکی از پیشران‌های توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش آموزش در امر تدریس تربیت‌بدنی می‌باشد. این یافته با یافته‌های قشمی و همکاران (1400)، پرس و همکاران (2021) و مارتینسن و همکاران (2021) همراستا است (5، 15، 16). آموزش و پرورش نقش بسیار مهمی در گسترش رهبران علمی برای فردای جامعه دارد. این نهاد مهارت‌های لازم برای دستیابی به یک جامعه پیشرفته و متمول را آموزش می‌دهد. با گسترش دانش با چالش‌هایی مواجه می‌شوید که به کمک آن می‌توان تغییرات شگرف و راهکارهایی برای دستیابی به اهداف سیاسی، اقتصادی، تجاری و ... ارائه دهید. دنیای امروز، به‌طور مداوم در حال تغییر و تحولات گوناگون می‌باشد، در نتیجه برای تطبیق با این تغییرات، نیاز به کسب علوم جدید داریم. امروزه ما با تفاوت‌های فرهنگی، عقاید گوناگون و بسیاری اختلافات دیگر مواجه هستیم. برای تحمل این موضوع نیاز است که آن را درک کنیم و آموزش و یادگیری را توسعه بخشیم. همان‌طور که به آن اشاره شد، آموزش و پرورش تنها با آموزش نمی‌تواند در رسیدن جامعه به اهداف مدنظر مؤثر واقع گردد، پس نیاز است که انگیزه لازم را در افراد ایجاد نمایند. همچنین مؤسسات گوناگون، تحت نظر آموزش و پرورش قرار گرفته‌اند که این ارگان را جهت دستیابی به اهداف یاری می‌رسانند. مؤسساتی که به آن‌ها اشاره شد، آموزش را فراتر از کتاب‌های درسی پیش می‌برند و توانایی انتخاب افراد برتر را برای مخاطب فراهم می‌آورند. این مؤسسات موظف‌اند که به بهترین راهکارهای آموزشی راهیافته و در اجرای آن همکاری نمایند. مؤسسات آموزشی، در حال حاضر بیشترین نقش را در ایجاد سیستم نوین آموزشی عهده‌دار هستند.

یکی دیگر از پیشران‌های توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش استفاده از روش‌های انگیزشی مناسب برای کارمندان است. این یافته با یافته‌های معماری و همکاران (1400)، هربولد و همکاران (2020) و یوکار (2019) همراستا است (1، 2، 10). بی‌تردید همه چالش‌ها و رفتارها بر اساس انگیزه‌ها و اهداف شکل می‌گیرد، انگیزه‌ها و اهداف به‌عنوان دو عامل مهم درونی و بیرونی هستند که انسان را به تلاش وادار می‌کنند، تعاریف مختلفی برای انگیزه ارائه شده که بر اساس یکی از این تعاریف کاربردی، انگیزه به معنای آنچه انسان را به کاری وامی‌دارد و او را به جهت خاصی سوق می‌دهد است. انگیزش یعنی حالتی که در اثر دخالت یک انگیزه به شخص دست می‌دهد با این اوصاف برخی انگیزش را درونی خوانده و آن را کشش درونی، جنبش یا قصدی می‌دانند که سبب می‌شود شخص به روش معین عمل کند،

با این تعریف مشخص می‌شود که انگیزه از درون فرد می‌جوشد نه از بیرون. افراد در سازمان آموزش و پرورش از نظر پویایی انگیزشی با یکدیگر متفاوت‌اند برای مثال، سطح انگیزشی یک کارمند شرکتی و کارمند موقت با یک کارمند رسمی تفاوت دارد. توجه به مسائل مطرح‌شده فوق جای هیچ‌گونه تردیدی باقی نمی‌گذارد که کارکنان سازمان آموزش و پرورش از نظر سطح، زمینه‌ها و عوامل بروز انگیزش با یکدیگر متفاوت هستند بنابراین آموزش و پرورش برای ایجاد و افزایش انگیزش کارکنان خود به برنامه و ابزارهای متعدد و متفاوتی نیاز دارند. مفهوم انگیزش و سیر تاریخی مطالعات صورت گرفته در این مقوله گواه بر اهمیت و نقش کلیدی آن در تعالی سازمان آموزش و پرورش و رضایت کارکنان، توانمندسازی آموزش و پرورش داشته، از این‌رو یکی از وظایف اولیه مدیران آموزش و پرورش ایجاد انگیزه در کارکنان است به‌نحوی که عملکرد آنان به بالاترین سطح ممکن برسد.

یکی دیگر از پیشران‌های توسعه سواد پژوهشی معلمان تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش برپایی کارگاه‌های آموزشی به‌منظور توسعه سواد پژوهشی می‌باشد. این یافته با یافته‌های امرایی (1400)، بخشعلی پور و همکاران (1399)، ماجدی و همکاران (1397) و مارتینسن و همکاران (2021) همراستا است (4، 14، 16، 17). اولین پیش‌نیاز برای نیل به این مهم، درک پژوهش و شرایط آن برای برپایی کارگاه‌های آموزشی در سطوح مختلف است. آشنایی با پژوهش و فواید و ظرفیت‌های آن است که می‌تواند موتور محرکه استفاده از آن در آموزش و پرورش باشد؛ در این میان، معلمان بیش از دیگران به استفاده از پژوهش در کار خود نیاز دارند. معلمان، کارسازترین عناصر نظام آموزشی هستند که با حضور در کلاس درس، دشوارترین وظیفه را برای هدایت یادگیری بر عهده‌دارند. با توجه به نقش و اهمیتی که کار معلمان روی دانش‌آموزان و در مجموع بر جامعه دارد باید آن‌ها را آن‌گونه آماده کرد که در مسیر تدریس، کمترین خطا را داشته باشند و در اصل، خطایی نتواند در مسیر یادگیری دانش‌آموزان امکان بروز بیابد؛ درست همان‌گونه به‌طور نمونه، کوشش‌هایی فراوان صورت می‌گیرند تا خطای احتمالی خلبان را در مسیر پرواز به صفر برسانند؛ باید برای معلم نیز این حساسیت به‌صورتی برجسته‌تر مطرح و سازوکارهای تأمین آن هم پیش‌بینی شوند که پژوهش می‌تواند به انجام این هدف، میزانی قابل‌توجه کمک‌کند. معلمان با بهره‌مندی از سواد پژوهشی، قادر خواهند شد تا تصمیم‌هایی مناسب‌تر در عرصه کلاس درس اتخاذ کنند و به‌این‌ترتیب با تسلط بر امور، مدیریتی بهتر بر فرآیند یاددهی-یادگیری داشته‌باشند. اگر برای پژوهش در آموزش و پرورش، چنین نقشی برجسته را در نظر می‌گیریم، تبیین مؤلفه‌های پژوهش در قالب سواد پژوهشی می‌تواند رویکردهایی سازمان‌یافته‌تر را در استفاده مؤثر از پژوهش در آموزش و پرورش مطرح سازد.

بنابراین با توجه به نتایج پژوهش می‌توان نتیجه‌گیری کرد که؛ از جمله ویژگی‌هایی که ماهیت حرفه معلمی را نمایان می‌کند، موقعیت پیچیده آن برای عمل است که در نتیجه مواجهه دائمی معلمان با بروز پدیده‌هایی پیچیده و به نسبت نوظهور در کلاس درس به وجود می‌آید؛ این موقعیت، تصمیم‌گیری در این عرصه را بسیار ظریف و دشوار ساخته است. به‌این‌ترتیب، معلمان برای تصمیم‌گیری مؤثر در کلاس درس، به دانشی بایسته نیازمندند؛ آن‌ها بخشی از این دانش را می‌توانند از دستاوردهای پژوهشی پژوهشگران خارج از کلاس درس و مدرسه به‌عنوان بنیادها و اصول مشترک تدریس

دریافت کرده، در اختیار گیرند؛ اما پژوهش‌های دیگران نمی‌توانند پاسخگویی نیازهای معلمان در همه ابعاد و زمینه‌ها باشند. نیاز معلم به دانش مدیریت پدیده‌های روزانه در کلاس، باید از نزدیک‌ترین موقعیت به پدیده، یعنی توسط خود معلم تولید و به کار گرفته شود. برای تدریس خوب، فرمولی تجویزی وجود ندارد. معلمان برای تدریس خود، روزانه ده‌ها تصمیم می‌گیرند که بسیاری از آن‌ها تصمیم‌هایی به‌طور کامل جدید به شمار می‌آیند؛ از این رو آن‌ها نمی‌توانند فرآیند تصمیم‌گیری در کلاس درس را به دریافت دانش از پژوهشگران بیرونی متوقف کنند و باید به‌عنوان کارگزارانی فکور، خود در مسیر پژوهشگری و تولید دانش بومی مورد نیاز در کلاس درس حرکت کنند. حرفه معلمی، همچنین عرصه‌ای برای ظهور موقعیت‌هایی نوظهور برای عمل و تصمیم‌گیری است که برای درک آن‌ها استفاده از دانش دیگران، کمتر مؤثر واقع می‌شود؛ در چنین موقعیت‌هایی که به‌طور روزمره نیز در عرصه تدریس و یادگیری پدید می‌آیند، معلم باید خود در مقام عنصری فکور وارد عمل شود تا بتواند فرآیند دشوار یاددهی-یادگیری را به صورتی اثربخش مدیریت کند؛ این نقش اساسی در مفهوم پرآوازه «معلم پژوهنده» تجلی می‌یابد؛ در این نقش، معلمان به‌عنوان پژوهشگران آموزشی به میدان پژوهش، وارد می‌شوند تا خود بتوانند برای رفع موانع فرارو و درک پیچیدگی فعالیت یاددهی-یادگیری، دانش لازم را تولید کرده، به کار بندند؛ آن‌ها به‌این ترتیب با تکیه بر روش‌های پژوهشی معلم محور و به‌عنوان فردی حرفه‌ای دارای استقلال رأی و اندیشه به تولید بومی‌ترین دانش مورد نیاز کلاس درس و دانش‌آموزان می‌پردازند. معلمان همچنان با پژوهش مرتبطاند، به‌حوی که می‌توان حرفه معلمی را درمیخته با پژوهش دانست؛ آن‌ها در فرآیند یاددهی-یادگیری نیز با پژوهش در تعامل‌اند؛ این بار، معلمان، نقش مدرس پژوهش را برای دانش‌آموزان ایفا می‌کنند؛ به‌این ترتیب آن‌ها با تکیه بر روش‌های تدریس پژوهش محور، مانند روش حل مسئله و روش طرح‌های یادگیری مبتنی بر پژوهش، در جهت تعمیق یادگیری و تربیت دانش‌آموز پژوهنده گام برمی‌دارند. معلم با بهره‌گیری از فرآیند پژوهش قادر به طراحی و اجرای فعالیت‌های یاددهی-یادگیری در بالاترین سطوح خود خواهد بود.

Reference

1. Memari, N., Attar Abbasi, M., Raisizadeh, A. **Comparison of Media Literacy in Physical Education Specialists**, 3rd National Conference on Sports Communication: Communication Literacy and Media Literacy in Sports, Shiraz. 2021. (In Persian) 5
2. Uçar R., Köseoğlu F. **Relationship between Quantum Leadership Behavior of School Principals and Levels of Creativity of Teachers**. In: Erçetin Ş., Potas N. (eds) *Chaos, Complexity and Leadership 2017*. ICCLS 2017. Springer Proceedings in Complexity. Springer, Cham. 2019.
3. Häggström, M., & Schmidt, C. **Enhancing children's literacy and ecological literacy through critical place-based pedagogy**. *Environmental Education Research*, 2020. 1-17.
4. Amrayi, F. **The Role of Media Communication and Effective Advertising in Attracting Sponsors for Women's Sports in Lorestan Province**, Third National Conference on Sports Communication: Communication Literacy and Media Literacy in Sports, Shiraz. 2021. (In Persian)
5. Qeshmi, M., Nasiri, F. **Investigating the mediating role of research literacy in the relationship between communication skills and entrepreneurial self-efficacy**, *Quarterly Journal of Education Technology*,

2021. 4 (15). (In Persian)
6. Marefat, R., Mansoorian, Y., Zereh Saz, M. **A review of articles in the field of information literacy and research methods used in them**, Journal of Library and Information Science, 2018. 7 (2). (In Persian)
 7. Shi, F., Weaver, D., Zhao, Y., Huang, M. F., Tang, C., & Liu, Y. **Toward an ecological civilization: Mass comprehensive ecotourism indications among domestic visitors to a Chinese wetland protected area**. Tourism Management, 2019. 70, 59-68.
 8. Breivik, G. **What would a deep ecological sport look like? The example of Arne Naess**. Journal of the Philosophy of Sport, 2019. 46(1), 63-81.
 9. Moradi, A., Gardi Takhti, A. **Research Literacy and Social Health, the First National Conference on Applied Studies in Education Processes**, Bandar Abbas. 2021. (In Persian)
 10. Herbold, V., Thees, H, Philipp, J. **The Host Community and Its Role in Sports Tourism—Exploring an Emerging Research Field**. Sustainability, 2020. 12, 10488.
 11. Derman, E., **The Role of Sport Tourism in Destination Management**. See discussions, stats, and author profiles for this publication. 2019.
 12. Chersulich Tomino, A., Peri'c, M, Wise, N. **Assessing and considering the Wider Impacts of Sport-Tourism Events: A Research Agenda Review of Sustainability and Strategic Planning Elements**. Sustainability, 2020. 12, 4473.
 13. Aziz Moradi, A. **Research Literacy and Its Role in Athletes' Professional Life, Third National Conference on Sports Communication: Communication Literacy and Research Literacy in Sports**, Shiraz. 2021. (In Persian)
 14. Bakhshalipour, V., Kjudaparast, S., Rezaei Sufi, M. **Relationship between the use of information and communication technology indicators with the components of empowerment of sports teachers in the Ministry of Education**, Communication Management in Sports Media, 2020. 8 (1). (In Persian)
 15. Press, V. G. **Is “Research Literacy” Needed to Increase Diversity Among Participants in Research Studies?** In Mayo Clinic Proceedings, 2021. 96(2): 280-281.
 16. Mortensen, J. K., Larsen, N., & Kruse, M. **Barriers to developing futures literacy in organisations**. Futures, 2021.132, 102799.
 17. Majidi, N., Shaygan, J., Zaroj, H. **The Relationship between Effective Management and Organizational Communication with the Organizational Dynamics of Sports Experts of the Ministry of Sports and Youth**, The Second National Conference on Achievements in Sports Science and Health, Ahvaz. 2018. (In Persian)

Future research on the development of research literacy of physical education teachers of the Ministry of Education

Abstract

The aim of the current research is to investigate the development of research literacy of physical education teachers of the Ministry of Education using future studies. The type of research is applied and analytical-exploratory in nature. The statistical population included selected professors familiar with research literacy, elite physical education teachers with doctoral education, and physical education managers (24 people). Purposive sampling method was used to select research samples. Sampling continued until theoretical saturation was reached and finally 24 people were selected as a sample. Then, 15 people from the statistical population of the previous section declared their readiness to perform cross effects analysis. To analyze the data, the combined methods of expert panel and cross- Mikomak effects were used. The findings showed that, respectively, training on the use of research literacy in teaching physical education, using appropriate motivational methods such as increasing salaries and benefits, improving the rating level, presenting plaques and letters of appreciation, setting up workshops educational activities for the purpose of developing research literacy and formulating a short-term, long-term and strategic plan for the purpose of developing the research literacy of physical education teachers is one of the most important drivers of the development of research literacy of physical education teachers of the Ministry of Education; Therefore, it can be concluded that the physical education teachers of the Ministry of Education have a better management of the teaching and learning process by using research literacy.

Keywords: Training, Motivation, Salary and Benefits, Teaching Physical education.